

פרשת ויחי

"..האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (מ"ט, א')

חז"ל : "בא יעקב לגלות להם את הקץ ונתכסה ממנו". אולם בכל זאת הצליחו למצוא בדבריו של מיסד האומה, רמז וסימן לתנאי הגאולה: האספו והקבצו. עשו עצמכם אגודה אחת והסירו מחלוקת - ובכך התקינו עצמכם לגאולה.

מול מחשבי הקץ ה'רומנטים' שתארו לעצמם את הגאולה כמאורע חד פעמי החורג ממסגרת הטבע, עמדו חכמים 'ריאליסטים' שראו בה תהליך של התפתחות איטית וטבעית.

חששם היה מהנפילה מאיגרא רמא של תקוות ורודות, לבירא עמיקתא של ייאוש קודר, לאחר שנתבדו כל 'חישובי הקץ'.

(מתוך "מעייין האגדה" – א. ארזי)

פרשת שבוע – שפרה אסולין

שבת פרשת ויחי		ימי החול	
הדלקת נרות	16:21	זמן תפילין / טלית	05:45←05:42
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	09:12←09:09
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה 12:30, 13:30		מנחה וערבית	16:30
מנחה (בני-עקיבא)	14:30	שקיעה	16:45←16:42
צאת השבת	17:19	ערבית	20:10

אחות תורנית : דורית רידר

שבת
שלווה

“...ולבן שני” אהבה

לע"נ אבי אבשלום זיוון, איש האדמה, י"ג טבת תשע"ג

לקראת סופו של ספר בראשית מכנס יעקב את בניו לקבלת ברכותיו לפני מותו. לא רק ברכות בפיו אלא גם סגירת חשבון לשלושת בניו הגדולים – לראובן (על מעשה בלהה) ולשמעון ולוי (על מעשה שכם). יהודה, הבא בתור הכרונולוגי המשפחתי, לבטח חשש מאד באותם רגעים שגם הוא עומד לקבל "מקלחת קרה" מאביו, הן על הנהגת האחים במכירת יוסף והן על מעשה תמר כלתו. להפתעתו הוא מקבל ברכה ארוכה ביותר, בה מכתיר אותו אביו כבחיר הבנים אשר כל אחיו יקבלו עליהם את מנהיגותו, ומלכותו בעתיד, שלא כיוסף (הבן האהוב) אשר לא היה מקובל על אחיו ולכן בעצם הפסיד את מנהיגות עם ישראל.

בברכותיו, מרבה יעקב להשתמש בחיות כדמויות המתארות את בניו – חמור, נחש, אילה וזאב. את יהודה הוא ממשיל לאריה – מלך החיות (שלוש פעמים באותו הפסוק: "גור אריה יהודה... כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו"). בהתחלה הוא יהיה רק "גור" אריות (ואולי התכוון לתחילת ממלכת ישראל המאוחדת בימי שאול, משבט בנימין) אך בהמשך ייהפך לאריה היושב על "כיסא מלכותו" בממלכת החיות, כאותם אריות הנחים את מנוחתם לאחר שסיימו את טרפם והשביעו רעבונם. ולא רק מלכים יצאו מיהודה אלא גם: "לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו". נשיאים ומחוקקים שהם כל שושלת נשיאי ישראל המשויכים לבית דוד בתקופת המשנה והתלמוד. ועד מתי? "...עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים". ועל פי רש"י – "עד כי יבא שילה מלך המשיח שהמלוכה שלו". "...ולו יקהת עמים" על פי האבן עזרא – "שיסורו גויים אל משמעותו".

לאחר הבטחת השלטון וההנהגה ליהודה עובר יעקב להבטחת הפרנסה והעושר. לתיאורם של אלו הוא משתמש בשני מוצרי יסוד של כלכלת העת העתיקה – יין וחלב. הרי יהודה, ובמיוחד שפלת יהודה, ידועים בעושר מטעי הזיתים (למשל בתל מרשה שסמוכה לבית גוברין נמצאו 22 בתי בד לייצור שמן, שהוא מקור האנרגיה של העת העתיקה) ובאלפי כרמי הגפן, לאורך כל ההיסטוריה האנושית שם, החל מהתקופה הכלקוליתית (תקופת הנחושת, לפני כ 6000 שנה) ועד ימינו. נוהגים לקרוא לזה "חקלאות ההר". חקלאות זו התבססה בעיקר על "חקלאות בעל" (על שם האל הכנעני "בעל" שהיה "אחראי", בין היתר, על הורדת הגשמים) ועל שיטת ה"מדרגות" (הטרסות) שנבנו לצורך עצירת סחף הגשמים ואצירת המים והקרקע לצורכי החקלאות. מדרגות אלו נוצרות לאחר עבודה סיזיפית של עיזוק וסיקול. ראו את משל הכרם המופלא של ישעיהו (פרק ה'): "...כרם היה לידידי בקרן בן שמן ויעזקהו ויסקלהו ויטעהו שרק ויבן מגדל בתוכו". יהודה, אם כן, מתברך בנחלתו בעושר חקלאי מכרמי היין: "אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו". כלומר, שיח הגפן יהיה גדול וחזק כל כך עד כי ניתן יהיה לקשור לגזעו את העיר (בן החמור) מבלי לחשוש לעקירתו, ובמקביל לשורק (לגפן) את בן האתון (אשת החמור). וממשיך יעקב בתיאור שפע היין: "...כבס ביין לבושו ובדם ענבים סותה". מכוונת הכביסה של שבט יהודה יעבדו על יין (לא לקפץ. יש גם יין לבן שלא מכתים...) ולא על מים. ולסיום: "חכלילי עינים מיין" עיני בני יהודה יאדימו מרוב שתיית יין, "...ולבן שנים מחלב".

מה זה פתאום עושה כאן? כיצד נכנס לכאן החלב ומשתייך לאותה חקלאות ההר הקדומה, עם כל המדרגות והגפנים והחיטה ועוד? רבי יוחנן מנסה לפרש ש "טוב המלבין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב. שנאמר: "...ולבן שנים מחלב" אל תקרי לבן שיניים אלא ליבון שיניים" (בבלי כתובות קי"א ע"ב). כלומר, שיותר חשוב להשפיע על חברך טובה שיחשוף את שיניו הלבנות בחיוך מאשר לתת לו כוס חלב לשתייה. הנהגת יהודה את עמו תגרום להם לחייך. רש"י, ובעקבותיו מפרשים נוספים, אומר בפשטות שכמו שהיין הרב ישפיע על צבע העיניים כך שפע החלב

בארץ יהודה ישפיע על לובן השיניים. וחזרה קושיה למקומה : כיצד זה מסתדר עם מטעי הזיתים וכרמי היין שעל הטרסות?

כאן המקום להציע עוד פירוש מעניין : בעת העתיקה הכירו את הקבוצה האתנית : **שסו**. אלו היו שבטים של רועים נוודים אשר הסתובבו בכל המרחב הכנעני, החל מתקופת השלטון המצרי על כנען (לפני ובתוך תקופת האבות) ועד תקופת ה"ברזל" – התקופה הישראלית (לפני כ 3000 שנה). שסו מהשורש ש.ס.ה – ביזה. הם נהגו לפרוץ לתוך מתחמים מיושבים ב"ספר המדבר" או לתקוף שיירות מסחר שעברו בדרכים, שדדו מוצרים חקלאיים וסחורות. כלומר, היפוכם של יושבי ההר החקלאים הם שוסי המדבר הנוודים. האם יעקב בסוף ברכתו ליהודה מזהיר אותו משוסי המדבר? האם רומז כאן יעקב ליהודה שכל הטוב הזה והעושר הרב יכול להתחלף בין רגע כאשר במקום יין ועיניים אדומות תתהפך הקערה לחשיפת שיניים לבנות מחלב של שוסי המדבר?

יצאנו ליוון

תפילת נשים חז"לית

השבת, פר' ויחי, תתקיים קריאה בתורה ומוסף חגיגי לחברות

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"

ואנחנו כבר עשרים שנה קוראות בהתרגשות את הפסוק הזה, הפותח את פרשת ויחי ואת מסורת קריאות התורה של קבוצת נשות סעד!

השבת תתקיים תפילת נשים חגיגית במלאת 20 שנה לקיומה של קבוצת התפילה שלנו!

ניפגש במועדונית בשעה 9.15

ניפרד מיעקב, מיוסף ומשאר המשפחה בקריאה ותפילה משותפת!

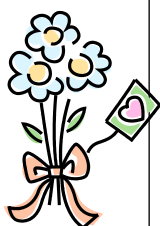
קטנות וגם גדולות, חדשות וותיקות, מקומיות ואורחות – כולן מוזמנות!

חימום באולם (וגם חום הלב) – מובטחים!

נקנח בקידוש, טעימה קלה, ודברי תורה היוצאים מן הלב

להתראות!

הנאות האראלן

לרצות ליו

ברכות לראל שחורק מ"ה"ל

מאחלים לך הצלחה בדרכך החדשה!

חנ"מ סעד

גִּשְׁמֵי גְּאוּלָּה / לִירוֹן צֶדֶקָה

גִּשְׁם בַּחֲלוּנִי,

מִיָּם מְשָׁקִים הָאָרֶץ,

צוֹר פֶּתַח אֲרָבוֹת הַשָּׂמִיָּם.

וְהָאָרֶץ, הָאָרֶץ הַצִּמְאָה,

הָאָרֶץ הַמְתִּיֶסֶרֶת בִּיסוּרֵי חֶמֶה וּבְצָרָת,

הָאָרֶץ שֶׁפִּתְחָה פִּיּוּתֶיהָ הָרְבוֹת,

לַעוֹת שֶׁנִּפְעְרוּ בָּרֶב יֶבֶשׁ,

חֲדָלָה מִהִתִּסֵּר.

נִגְאָלָה.

וּבְקוֹל מִיָּם רַבִּים, קוֹל שְׁאוֹן הַזָּרִם,

הַזָּרִם בְּנִהְרוֹת וּבְנִחָלִים,

קוֹל פֶּעֶפּוּעַ נַחַל וְתַהוֹם,

בְּקוֹלָם נִגְאָלָה הָאֲדָמָה.

אָרֶץ צִיָּה חֲדָלָה מִצִּמְאוֹן,

אָרֶץ מְלַחָה הִיָּתָה לְנוֹשָׁבָת.

רוּי,

שְׁתֵּי וְרוּי לָךְ אָרֶץ אֲהוּבָה,

מִלָּאֵי גְרוּנֶיךָ מִמֵּי-הַחַיִּים.

קוֹמִי לָךְ אָרֶץ חֲרִבָּה, וְשְׁתֵּי

מִלָּאֵי נִהְרוֹת וְאַגְמִים.

כִּי יוֹם חָג הוּא לָךְ, יוֹם הַגִּשְׁם,

יִפְתַּח לָךְ אוֹצָרוֹ הַטּוֹב-

וְיַחֲיוּ בּוֹ כָּל נִפְחֵי נֶשֶׁם.

על השיר:

את השיר כתבתי לפני כ- 17 שנים.
(ומאז כתבתי עוד שירים רבים, ב"ה).

השיר נכתב בעקבות בצורת ארוכה שנמשכה כמה שנים והגיעה לשיאה באותה שנה.
עוד שמורים בזכרוני רשמי אותם ימים.

היו אלו ימים קשים. ימים רבים בהם הרכנתי ראשי אל האדמה היבשה, הקשה, המבוקעת ואחר נשאתי עיני לשמים בציפייה לענני הגשם שלא הגיעו.

ואז, לאחר חודשים ארוכים של ציפייה מייסרת, כמעט בסופה של עונת הגשמים, ביום טו' בשבט (כמה סימלי...), התקדרו השמים, נקשרו העבים, רעמים התגלגלו ברעש אדיר ומטר עז ניתך ארצה. גשם רב, מרווה, מחיה!

אני זוכר שישבתי בחדרי שבפנימייה (הייתי אז תלמיד בישיבה התיכונית בבאר-שבע) וכשראיתי את הגשם הוצאתי ראשי מן החלון, פרשתי ידי אל השמים ופתחתי את פי לאסוף אל תוכי את טיפות החיים.

אחר ירדתי במרוצה מטה, יצאתי החוצה ובשמחה עצומה נתתי לגשם לשטוף את פני, את בגדי, את גופי, את ליבי- יחד עם האדמה הצמאה הנשטפת משכבות אבק הבצורת ולוגמת בשקיקה מנוזל החיים.

בשירי שיבצתי רמזים וציטוטים לפסוקים מן התנ"ך ומ'תפילת הגשם' הנאמרת בשמיני עצרת - היום בו נידון העולם על המים. על גשמי השנה כולה.

מאז, ידענו עוד שנים ארוכות של בצורת. ובכל פעם שאנו זוכים לגשמי ברכה אני נזכר באותו השיר, בתפילת הגשם הפרטית שלי, נושא עיני אל השמים בתודה, ומהלל ומשבח על כל טיפה וטיפה.

גם בשנה זו נתפלל לגשמי ברכה ונדבה-

"ברך עלינו את השנה הזו, ואת כל מיני תבואתה לטובה".

בברכת גבורות רוחניות וגשמיות,

לירון צדקה, שדרות.

אזכרה

האזכרה לחברנו שלמה פריימן (פיפקה) ז"ל

תקיים ביום שלישי, י"ז בטבת, 25.12

בבית העלמין בשעה 15:45

החברים

מחסני חברים בלול 4

רקע:

- א. לחברים בסעד אין מענה מסודר לאחסון ציוד ולאורך שנים כל אחד ייצר לעצמו פתרון כזה או אחר.
 ב. הפיכת אזור הלולים למחסני משק, אפשרה מענה חלקי לשטח אחסון מסודר לחברים באחד הלולים שהוקצה לכך בעלות נוחה וסבירה.

המענה:

- ניתן יהיה לאחסן בלול 4 ציוד פרטי של חברים ע"י מיקום מחסן פלסטיק/פח בתוך הלול ולשלם לפי:
 רוחב המחסן 4 X מ' (עומק רוחב המחסנים - קבוע לא משתנה) 4.5 X ש' לכל מ"ר בכל חודש.
 לדוג': מחסן כתר שרוחבו 2 מטר העלות תהיה: $4.5 \times 4 \times 2 = 36$ ש' לחודש.

דגשים:

- א. כל שוכר שטח יקבל מפתח לשער הראשי וידאג למנעול פרטי למחסן שלו.
 ב. חובת כל שוכר להקפיד לכבות את האור ולנעול את השער הראשי בכל עת שהגיע למחסנו הפרטי.
 ג. מודגש בזאת: לקיבוץ אין אחריות לגבי תכולת המחסנים של החברים, לנזק שיגרם להם או לגניבה.
 ד. הציוד מבוטח בביטוח הכללי של הקיבוץ נגד שריפות וגניבות, בתנאי שהמחסן נעול בקביעות. אין שום פיצוי על נזקי עכברים או בלאי.

יצירת קשר: כל המעוניין בלשכור מחסן או בפרטים נוספים מתבקש לפנות לבני אחיטוב 0523934606

בני אחיטוב ותואר רכטמן

שעת סיפור בספריית הילדים

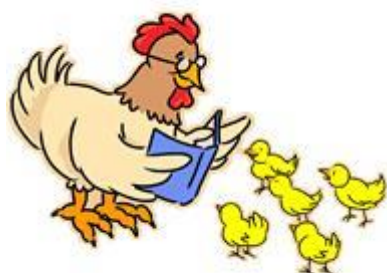
ביום ראשון הקרוב, ט"ו טבת, 23/12, תתקיים שעת סיפור בספריית הילדים

עם מרגלית שריד

בשעה 17.30 בדיוק.

בואו בשמחה, להתראות..

מלי קסט

הגיבורים הצלוחים מנתיבות

בערב עשרה בטבת, סיפרה לנו דבי גולן, אשתו של דוד בנם של הדסה וחנן גולן, על פרויקט: "השכן שלי גיבור", הגיבורים העלומים בנתיבות שכנתנו, כחלק מפרויקט אזורי "ילדי המלחמה" המתעד ווטרינים (לוחמי הצבא האדום) והפרטיזנים דוברי רוסית בערי הנגב השונות.

דבי הינה מייסדת-שותפה ונשיאה של עמותת "עתיד במידבר", המובילה את הפרויקט "ילדי המלחמה". "עתיד במידבר" (הוקמה 1990) פועלת לחיזוק חברה ישראלית מכילה וסולידרית יותר, הנותנת לגיטימיות לזהויות רבות-הפנים של תושביה. העמותה רואה במגוון האנושי והקהילתי את מקור עוצמתה של החברה הישראלית, ומקדמת אותו על ידי נתינת במה לסיפוריהם ומורשתם של חלוצי ערי הפיתוח בשנות ה-50 וה-60, יהודי "המזרח", עולי אתיופיה, ישראלים דוברי רוסית, האזרחים הבדואים ועוד אוכלוסיות שסיפורן אינו מוכר דיו במיינסטרים הישראלי.

העמותה משתמשת בתיירות קהילתית, תיעוד קהילתי ושימור וטיפול מסורות תרבות, ככלים לבניית סיפור ישראלי ויהודי משותף ורחב ולפיתוח והעצמה של קהילות. העמותה יוצרת חיבורים ושיתופי פעולה בין יחידים וארגונים, עולים וותיקים, קהילות ורשויות ברחבי הנגב.

פרויקט "ילדי המלחמה" החל בקבוצת המנהיגות **רו"ח צעירה** (רצון ושינוי חברתי) שהוקמה ב-2011 ביוזמת עמותת "עתיד במידבר" ומרכז הצעירים בנתיבות ובתמיכת שותפות פילדלפיה-נתיבות-שדות נגב. חברי הקבוצה בחרו לתעד את סיפוריהם של ניצולי שואה והוטרנים ממלח"ע השנייה מקרב דוברי הרוסית בעירם. חלק נכבד ומהותי מהפרויקט הוא הנחלת הסיפורים לציבור הרחב ולתלמידי בתי הספר, כדי לחבר בין הדור הצעיר לבין הדור המבוגר ובין חלקי האוכלוסייה השונים, ולטפח תחושת שייכות ואחריות הדדית.

הצעירים גילו את סיפורי הגבורה של שכניהם – ולפעמים קרוביהם – הוטרנים. מעל חצי מיליון יהודים לחמו בשורות הצבא האדום במלח"ע השנייה, ביניהם כ-20,000 נשים יהודיות; מעל 200,000 מהלוחמים הללו נהרגו בקרבות – ומעל 162,000 מהם זכו בעיטורי גבורה – הרבה מעבר לשיעורם היחסי באוכלוסיית ברה"מ. עוד 30,000-50,000 יהודים לחמו בשורות הפרטיזנים.

חשוב לזכור את התרומה המכרעת של הצבא האדום לניצחון בעלות הברית על הנאצים – ושותף ששת מיליוני היהודים שנהרגו בשואה, 3 מיליון יהודים הושמדו בשטחי ברה"מ.

מעבר לסיפורים על הקרבות בהם השתתפו, המרואיינים שיתפו בסיפורים על מעשי גבורה של היומיום. רבים מהמרואיינים היו ילדים ונערים בזמן המלחמה והם בחרו שוב ושוב בחיים, למרות אובדן משפחה ובית והקשיים הנוראיים שהם חוו.

העיסוק בסיפורים אלה נותן זווית ראייה אחרת על השואה – לא מהפרספקטיבה של מה יעשו ליהודים' אלא מה קמו, בחרו ועשו היהודים' למען משפחתם, עמם וארצם.

הסיפורים מעוררים השראה והערכה רבה לכל מה שיש לנו היום והם עדות לניצחון הרוח האנושית והיהודית.

חנה'ה אפרט

מהנצח בקהילה

החזרי מיסי ועד- בשעה טובה ומוצלחת קיבלנו מהממשלה-באמצעות מועצה אזורית שדות נגב -החזר חלקי של מיסי וועד לשנים 2015-2017 שנגזר מתשלומי הארנונה של כל אחד אופו חישוב ההחזר: שליש מהארנונה כפול 45% הואיל והתחלנו בהפרטת הארנונה משנת 2016 ואילך, החברים יזוכו בתקציב דצמבר 2018 בשתי שורות נפרדות עבור כל אחת מהשנים 2016 ו 2017. הזיכויים הם כפי שהתקבלו מהמועצה. כל חבר המעוניין לקבל הסבר נוסף מוזמן לפנות לאסתר רונה בתאום מראש.

הערות:

1. גודל ההחזר נגזר כחלק יחסי מהתשלום. כלומר, בעלי דירות גדולות ששילמו יותר- יקבלו יותר ולהיפך.
2. לגבי תושבי שקד א'+ב' שמשלמים ארנונה ישירות למועצה, הם יקבלו החזר גם בגין 2015, היות והם שילמו ישירות למועצה הזיכוי יעשה גב אל גב לפי הסכומים שהתקבלו מהמועצה. אם רוצים פרוט-יש לפנות לשמעון במחלקת גביה במועצה

גן איילה (ליד מקלט הקרמיקה)

בשבוע האחרון השקענו ושיפצנו את גן המשחקים "איילה" במסגרת היערכות למבדק בטיחות חיצוני. המקום מונגש, עומד בתקני הבטיחות ואף קיבל שדרוג לרווחת המשתמשים, מוזמנים לבקר עם הילדים ולזכור לשמור על הניקיון.

החזרי תמ"ת

ציבור ההורים בחודשים האחרונים התבשר כי קיימים קשיים בקבלת השתתפות בתשלומי מעונות היום. העיכוב נובע מתהליכי הסדרת החתימות, התבשרנו ע"י המועצה כי הנושא בחתימות אחרונות ולקראת הסדרה, אנחנו ממשיכים להיות עם יד על הדופק ולוודא שיוסדר במהרה.

מסלקה פנסיונית

במהלך השבוע נשלח לחברים קישור להרשמה למסלקה הפנסיונית. אנו שמחים כי מעל ל 50% כבר נרשמו !! החשיבות של מהלך זה קריטית לתחום הפנסיה ותסייע לנו בבניית בסיס נתונים שיאפשר קבלת החלטות מושכלות בתחום. ברצוננו להשלים מהלך זה עד לסוף השנה האזרחית. בכל שאלה טכנית ניתן לפנות לגדי סמואל שמסייע לנו בפרוייקט זה ובשאלות מקצועיות לאבי הלפרין.

שבת שלום

תומר רכטמן

לזכר ואיכל - מלך טוב לרדף נישואים!

לרנזי ורני וייל, לל'נ'ן ולכל המשפחה האורחת

איחולים למחה ולנחת!